

САВРАНЧУК Л.Л.

к.ю.н., старший викладач-методист відділу методичного забезпечення навчального процесу навчально-методичного центру Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ПРОЦЕДУРА СПРОЩЕНОГО ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ

Правовими актами України передбачена можливість спрощеного перетинання державного кордону України для окремо визначених міжнародними договорами України держав про місцевий прикордонний рух, що в'їжджають на територію України для перебування у визначених цими міжнародними договорами прикордонних зонах України.

Так, у наказі МЗС України «Про затвердження Порядку оформлення документа, що дає право іноземцям та особам без громадянства на перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху» № 169 від 20 серпня 2009 р. визначається процедура оформлення документа, що дає право на спрощене перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху іноземцям та особам без громадянства, які проживають у визначених міжнародними договорами України про місцевий прикордонний рух з Польщею, Словаччиною та Угорщиною прикордонних зонах та в'їжджають на територію України для перебування у визначених цими міжнародними договорами прикордонних зонах України [1].

Відповідно до цього, **метою** запропонованої статті є розкриття змісту процедури оформлення документа, що дає право на спрощене перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху іноземцям та особам без громадянства.

Так, документ на спрощене перетинання кордону оформлюється:

- у Генеральному консульстві України в Любліні (Республіка Польща);
- у Генеральному консульстві України в Пряшеві (Словацька Республіка);
- у Генеральному консульстві України в Ніредьгазі (Угорська Республіка).

Рішення про оформлення документа на спрощене перетинання кордону приймається працівником відповідної закордонної дипломатичної установи України, відповідним письмовим рішенням МЗС.

Відповідно до наказу МЗС «Про затвердження Порядку оформлення документа, що дає право іноземцям та особам без громадянства на перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху» № 169 від 20 серпня 2009 р. :

1) Для громадян Республіки Польща та осіб без громадянства, які постійно проживають у Республіці Польща, – оформлюється *Дозвіл на перетинання кордону в межах місцевого прикордонного руху*, який видається протягом найбільш короткого строку, але не більше, ніж через 60 календарних днів з дня прийняття заяви з необхідними підтверджуючими документами. В окремих випадках цей строк може бути продовжено щонайбільше до 90 календарних днів.

Перший документ на спрощене перетинання кордону видається жителеві прикордонної зони з терміном дії на 2 роки, але не на довше, ніж на період дійсності проїзного документа. Наступний документ на спрощене перетинання кордону видається на термін 5 років, але не на довший ніж термін дії проїзного документа, за умови, що особа, яка звертається у такій справі, користувалась попереднім документом на спрощене перетинання кордону.

2) Для громадян Словацької Республіки та осіб без громадянства, які постійно проживають у Словацькій Республіці, – оформлюється *Дозвіл на місцевий прикордонний рух*, який видається протягом найбільш короткого строку, але не більше, ніж через 60 календарних днів з дня подання заяви, як виняток, цей строк може бути продовжено щонайбільше до 90 днів в особливо складних випадках.

Документ на спрощене перетинання кордону видається на термін 1-5 років, але на термін не довший, ніж термін дії проїзного документа.

3) Для громадян Угорської Республіки та осіб без громадянства, які постійно проживають в Угорській Республіці, – оформлюється *Дозвіл на спрощений перетин кордону*, який видається протягом якомога стислого періоду, але не більший ніж протягом 30 днів з дати подання заяви.

Документ на спрощене перетинання кордону видається на термін 1-5 років, але на термін не довший, ніж термін дії проїзного документа.

Оброблення документів, які подаються для оформлення документа на спрощене перетинання кордону, проводиться за допомогою комп'ютерного обладнання.

За оформлення документа на спрощене перетинання кордону стягується консульський збір відповідно до міжнародних договорів України про місцевий прикордонний рух [1].

Наказ МЗС України «Про затвердження Правил оформлення і видачі дипломатичними представництвами та консульськими установами України посвідчення особи на повернення в Україну» № 226 від 19 грудня 2005 р. затверджує Правила оформлення і видачі дипломатичними представництвами та консульськими установами України посвідчення особи на повернення в Україну.

Посвідчення особи на повернення в Україну оформлюється у разі втрати проїзних документів України та видається дипломатичними представництвами та консульськими установами України на підставі особистого клопотання заявника або звернення його законних представників.

Строк дії посвідчення визначається консульською посадовою особою, відповідальною за його видачу, виходячи з реальної можливості повернення пред'явника посвідчення в Україну, але не може перевищувати 30 днів.

У разі хвороби, нещасного випадку та інших поважних причин строк дії посвідчення може бути продовжено іншим дипломатичним представництвом чи консульською установою на шляху прямування пред'явника посвідчення до України на термін, необхідний для повернення заявника на територію України, але не більше 30 днів. Про це в місці, відведеному для особливих відміток, робиться відповідний запис, який засвідчується підписом консульської посадової особи і скріплюється малою гербовою печаткою. Термін дії посвідчення особи на повернення в Україну може бути продовжено не більше одного разу.

Рішення про видачу посвідчення приймається консульською посадовою особою шляхом унесення власноручного запису до відповідної рубрики заяви-анкети та в журнал видачі посвідчень особи на повернення в Україну, має бути прошнурованим, скріпленим великою гербовою печаткою установи і підписом її керівника.

Якщо посвідчення отримує не його власник, до справи додається документ, що підтверджує повноваження іншої особи на отримання посвідчення.

У разі відсутності в заявника документів, що посвідчують його особу та підтверджують належність до громадянства України, дипломатичне представництво або консульська установа України в день подання відповідної заяви-анкети надсилає запит до ОВС за місцем реєстрації заявника в Україні з метою підтвердження його належності до громадянства України та ідентифікації особи за фотокарткою.

Запити надсилаються безпосередньо до територіальних органів та територіальних підрозділів міграційної служби, які розглядають їх у терміновому порядку і протягом трьох діб з моменту отримання запиту надсилають відповідь до дипломатичного представництва або консульської установи України відповідними засобами зв'язку.

За оформлення та видачу посвідчення стягується консульський збір згідно з чинними тарифами. За оформлення та видачу посвідчення подвійна ставка консульського збору (за терміновість) не застосовується.

У разі наявності обставин, що доводять неспроможність громадянина сплатити консульський збір за видачу посвідчення, керівником дипломатичного представництва або консульської установи України може бути прийняте рішення про видачу такому громадянину посвідчення без стягнення консульського збору [2].

Висновок. Таким чином, процедура оформлення документа, що дає право на спрощене перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху іноземцям та особам без громадянства, які проживають у визначених міжнародними договорами України про місцевий прикордонний рух з Польщею, Словаччиною та Угорщиною прикордонних зонах та в'їжджають на територію України відіграє важливу роль у пришвидшенні та полегшенні процесу проходження візової процедури, а саме, ліквідує час проведений заявником в черзі на подання документів.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Порядку оформлення документа, що дає право іноземцям та особам без громадянства на перетинання державного кордону України в межах місцевого прикордонного руху : затв. Наказом Міністерства закордонних справ від 20 серп. 2009 р. № 169 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 72. – Ст. 2490.

2. Про затвердження Правил оформлення і видачі дипломатичними представництвами та консульськими установами України посвідчення особи на повернення в Україну : затв. Наказом Міністерства закордонних справ України від 19 грудня 2005 р. № 226 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 72. – Ст. 2490.